

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Факультет Коломийський навчально-науковий інститут

Кафедра педагогіки і психології

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ПОЧАТКОВА ОСВІТА»**

першого (бакалаврського) рівня
за спеціальністю АЗ Початкова освіта
галузі знань А Освіта
Освітня кваліфікація: Бакалавр початкової освіти
Професійна кваліфікація: Вчитель-бакалавр початкових класів закладу загальної
середньої освіти

Затверджено на засіданні кафедри
протокол № 1 від 25 серпня 2025
р.

м. Коломия – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи педагогічних досліджень
Викладач (-і)	Лаппо Віолетта Валеріївна, Марчук Микола Васильович
Контактний телефон викладача	0956404947, 0955077102
Е-mail викладача	violetta.lappo@pnu.edu.ua , mykola.marchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очна\заочна
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/682
Консультації	
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<u>Предметом</u> є система провідних аспектів планування, організації й здійснення науково-дослідницьких пошуків у царині педагогіки; зміст основних категорій наукознавства; сучасна структура підготовки науково-педагогічних кадрів, етапи та специфіка наукової роботи; методологія і методи педагогічного дослідження, оформлення результатів наукової роботи.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<u>Метою</u> викладання навчальної дисципліни є ознайомлення студентів з науковим потенціалом цивілізаційного поступу людства, основами теорії пізнання, особливостями організації наукової роботи; опанування правилами використання друкованих та комп'ютерних ресурсів наукового спрямування; формування уявлень про особливості експериментальної діяльності та підбору методів дослідження для розв'язання актуальних освітянських проблем. освоєння елементів методології наукових досліджень і розвиток у студентів творчого мислення. <u>Основними цілями</u> є визначення науки як особливої сфери людської діяльності; понятійний апарат наукознавства; провідні тенденції наукових досліджень у царині педагогіки; характеристика методології наукових досліджень; структурні компоненти науково-педагогічного дослідження; різновиди методів наукового і науково-педагогічного дослідження; загальні положення про науково-дослідницьку роботу у вищій школі; визначальні умови академічної доброчесності; провідні етапи науково-педагогічного дослідження; особливості наукових досліджень у царині педагогіки.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
ПК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії	
ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ЗК-4. Здатність працювати в команді.
ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.
ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК-9. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.
СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.
СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.
СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність.
СК-5. Здатність до проєктування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.
СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.
СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.
СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.
СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.
СК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами.
СК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.
СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.
ПР-03. Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.
ПР-11. Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.
ПР-12. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та

інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

ПР-15. Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.

ПР-16. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

ПР-17. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх в професійній діяльності.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
II	A3 Початкова освіта	I	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Наука – чинник духовного розвитку суспільства.	2	2	7
Тема 2. Організація наукової діяльності.	2	2	7
Тема 3. Організація наукової діяльності.	2	2	7
Тема 4. Особливості наукових досліджень в царині педагогіки.		4	9
Тема 5. Особливості наукових досліджень в царині педагогіки.	2	2	7
Тема 6. Різновиди та етапи науково-дослідницької роботи.		2	9
Тема 7. Специфіка методів наукового дослідження.	2	2	7
Тема 8. Характеристика провідних методів наукових досліджень.	2	2	7
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання семестрового контролю здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до затверджених кафедрою критеріїв оцінювання за національною шкалою: «Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно», «Не допущено» – для екзаменів, диференційованих заліків, курсових проєктів/робіт та практик, а також «Зараховано», «Не зараховано» для заліків. Одночасно оцінювання проводиться за шкалою трансферних оцінок ЄКТС («А», «В», «С», «D», «E», «Fх», «F»).

Вимоги до письмових робіт	Передбачено підсумкове тестування, яке складається з 50 різнорівневих тестових завдань. Загальна кількість набраних балів (1-50 балів).
Семінарські заняття	Оцінюється діяльність на усіх заняттях упродовж семестру за 5- бальною шкалою. Освітня діяльність студента на практичних (семінарських) заняттях оцінюється від 1-до 5 балів кожне. Загалом: 1-25 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Контроль знань у рамках навчальної дисципліни здійснюється з урахуванням бально-рейтингової системи. Виконання завдань не менше ніж 60 % всіх видів завдань з курсу. Результати поточного та рубіжного контролю проставляються у журналі за накопичувальним принципом і є підставою допуску до заліку. При виставленні оцінки за залік (максимум 100 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час аудиторних годин, під час виконання завдань для самостійної роботи, а також бали поточного та підсумкового тестування.
Підсумковий контроль	Залік.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Реферат; мультимедійна презентація; глосарій.

Академічна доброчесність:

Здобувачам вищої освіти необхідно дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки їх порушення, що визначаються Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату>

Відвідування занять:

Відвідування занять є важливою складовою освітнього процесу у ЗВО. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Відпрацювання пропущених занять відбувається у формі індивідуальної бесіди під час годин, відведених на консультування студентів.

Неформальна освіта:

Можливість зарахування. Рекомендовані платформи EdEra, Prometheus, Coursera.

8. Рекомендована література

1. Бернал Дж. Наука в історії суспільства. Харків : Основа, 2016. 735 с.
2. Бюлетень ВАК України. 2017. № 2.74 с.
3. Васянович Г.П. Педагогічна етика. навч.-метод. посіб. Львів, 2015. 344 с.
4. Вознюк А.А. Довідник здобувача наукового ступеня. Київ: ЦНТЕІ, 2018. 205 с.
5. Волкова Н. П. Педагогіка: навч. посіб. 3-тє вид., перероб. та доп. Київ: Академія, 2017. 615 с.
6. Довідник здобувача наукового ступеня: зб. нормат. док. та інформ. матеріалів з питань атестації наук. кадрів вищої кваліфікації / за ред. В.Д. Бондаренка. 5-е вид., випр. та допов. Київ : ред. «Бюл. Вищ. атестац. коміс. України»: Толока, 2018.55 с.
7. Душинський В. В. Основи наукових досліджень. Теорія та практикум з програмним забезпеченням: навч. посіб. Київ: Слово, 2020. 407 с.
8. Євдокимов В.І. Педагогічний експеримент: навч. посіб. Харків :ТОВ "ОВС", 2019.148 с.
9. Закон України «Про вищу освіту» URL:
10. <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2984-14>
11. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1977-12>

12. Кожухова Т.В., Кайдалова Л. Г., Шпалінський В.В. Основи психолого- педагогічного дослідження: навч. посіб. Харків: Золоті сторінки, 2019. 240с.
13. Колесников О. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 144 с
14. Коломієць В.О. Як виконувати курсову роботу: метод. посіб. Київ : Вища школа, 2018. 169 с.
15. Коханко О. М. Основи науково-педагогічних досліджень : навч. посіб. Хмельницький : ХНУ, 2015. 254 с.
16. Крутій К.Л. Експериментальна робота в дошкільному закладі освіти: проблеми і досвід. Запоріжжя, 2015. 56 с.
17. Кузь В. Г. Організація педагогічного дослідження: метод. рекомендації. Київ: Знання України, 2016. 47 с.
18. Кунда Н. Т., Куницька О. М. Методи наукових досліджень: навч. посіб. Київ : НТУ, 2017. 84 с.
19. Кустовська О. В. Методологія системного підходу та наукових досліджень: курс лекцій. Тернопіль: Економічна думка, 2015. 124 с.
20. Кушнарєнко Н.М. Наукова обробка документів: підручник. Київ: Вікар, 2018. 328 с.
21. Лаппо В. В. Основи педагогічних досліджень: навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ: НАІР, 2015. 284 с.
22. Лузан П. Г. Основи науково-педагогічних досліджень. Київ : НАККиМ, 2020. 270с.
23. Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі: навч. посіб./ упоряд. С.У. Гончаренко. Київ: Академія, 2015. 323 с.
24. Методичні рекомендації з організації проведення педагогічного експерименту / упоряд. Н.А. Шишкіна, М.В. Лаврентєва. Київ: ВСП, 2015. 74 с.
25. Науково-дослідна робота в закладах освіти: навч.-метод. посіб. / упор. Ю.О. Туранов, В.І. Уруський. Тернопіль: Астон, 2017. 138 с.
26. Ніколаї Г. Ю. Методологія та технологія науково-педагогічних досліджень : навч. посіб. Суми, 2017. 106 с.
27. Підготовка науково-дослідних робіт із соціально-педагогічних дисциплін : навч.-метод. посіб. Черкаси, 2016. 108 с.
28. Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів: нормат. док. Київ: Толока, 2017. 25 с.
29. Правове регулювання праці науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів: збірн. основ. норматив. Актів / уклад. О. М. Ярошенко. Харків : Право, 2019. 462 с.
30. Руснак І.С., Романюк С.З. Магістерська робота з педагогіки: навч.-метод. посіб. Чернівці : Рута, 2015. 207с.
31. Сурмін Ю. П. Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація: навч.-метод. посіб. Київ: НАДУ, 2018. 184 с.
32. Технологія наукових досліджень (схеми та приклади): навч. посіб. / упоряд. Дороніна М.С. Харків: Ранок, 2016. 104 с.
33. Тягур Р.С. Основи педагогічних досліджень. навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ: Плай. 2015. 80 с.
34. Єдине освітнє інформаційне вікно України URL: <http://www.osvita.com>
35. Інформаційний портал «Знання» URL : <http://znannya.info>
36. Освіта України URL: <http://osvita-ukrainy.com.ua>
37. Освіта.UA URL: <http://osvita.ua>
38. Портал сучасних педагогічних ресурсів URL: <http://www.intellect-invest.org.ua>
39. Сайт Національної академії педагогічних наук України URL: <http://naps.gov.ua/ua/>
40. Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». URL:<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/09/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf>

ЛИСТ РЕЄСТРАЦІЇ ЗМІН

№	Номер аркуша			Підстава для внесення змін	Дата внесення змін	ПІБ відповідального за внесення змін
	зміненого	нового	вилученого			
1	41	41		Рішення Науково- методичної ради	22.06.2023	Макарук О.Л.